Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32888

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i, sa?l?k kurulu?lar?nda görev yapan yard?mc? hizmet personelinin, hastane ortam?nda el hijyeni uygulamalar?na ne düzeyde uyum sa?lad???n? ölçmek amac?yla Emel Özerdo?an taraf?ndan geli?tirilmi? (2014) bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle hastane enfeksiyonlar?n?n önlenmesinde kritik rol oynayan destek personelinin, Dünya Sa?l?k Örgütü (DSÖ) taraf?ndan belirlenen be? kritik anda hijyen davran??lar?n? de?erlendirerek hasta güvenli?ine ve enfeksiyon kontrolüne katk?da bulunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, toplam 21 maddeden olu?makta olup, Aç?mlay?c? Faktör Analizi sonucunda dört temel faktör alt?nda yap?land?r?lm??t?r. Ölçek, personelin uygulama s?kl???n? de?erlendirmek üzere 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

El hijyeni, **uyum**, **yard?mc? hizmet personeli**, **hastane hijyeni**, enfeksiyon kontrolü, psikometrik ölçek.

Yazarlar

Emel Özerdo?an

Amaç

Ölçe?in temel amac?, hastanelerde ve benzeri sa?l?k kurumlar?nda çal??an yard?mc? hizmet personelinin el hijyeni prosedürlerine olan uyum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu personel grubunun, hasta bak?m? ve çevresel temizlik görevlerinde hijyen kurallar?na ne s?kl?kta uydu?unu belirlemek, e?itim ihtiyaçlar?n? tespit etmek ve enfeksiyon riskini azaltmaya yönelik müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ayn? zamanda, yard?mc? hizmet personeline yönelik verilen el hijyeni e?itimlerinin davran??sal uyum üzerindeki etkisini bilimsel olarak ölçmek amac?yla bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Bu sayede, hastane yönetimlerine hijyen standartlar?n? yükseltme konusunda veri temelli geri bildirim sa?lanmas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i, klinik ortamdaki hijyen davran???n?n dört temel ba?lam?n? temsil eden çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, personelin riskli durumlar kar??s?nda gösterdi?i fiili uygulama s?kl???n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, Dünya Sa?l?k Örgütü'nün (DSÖ) "El Hijyeni ?çin 5 An" prensibine benzer ?ekilde, temas öncesi, temas sonras? ve riskli vücut s?v?lar?yla temas gibi kritik anlar? ele almaktad?r. De?erlendirme 5'li Likert tipi bir derecelendirme format?nda (0= hiç - 4= her zaman) yap?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap?sal uygunlu?unu ve amaca hizmet etme yetene?ini do?rulam??t?r. Yap?lan analizler, geli?tirilen arac?n teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü test etmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in toplam 21 maddeden olu?tu?unu ve bu maddelerin dört farkl? faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu dört faktörlü yap?, el hijyeni uyumunun kritik boyutlar?n? kapsamaktad?r.

Kapsam Geçerlili?i: Maddelerin el hijyeni uyumunun tüm yönlerini kapsay?p kapsamad???, uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi? ve ölçek maddelerinin ilgili literatürle uyumlu oldu?u belirlenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? kullan?larak yap?lm?? olup, ölçe?in yüksek derecede güvenilir oldu?unu kan?tlam??t?r.

Genel ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: Ölçe?in tamam? için hesaplanan **Cronbach Alfa** katsay?s? 0.86 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin bütünüyle tutarl? ve güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Baz?nda ?ç Tutarl?l?k: Alt faktörlerin tutarl?l?k düzeyleri de tatmin edici düzeydedir:

Hastaya temas öncesi faktörü: 0.92
Hastaya temas sonras? faktörü: 0.91
Kan ve vücut s?v?lar?na temas riski faktörü: 0.78
Hasta çevresine temas sonras? faktörü: 0.76

Faktör Analizi

Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?na göre 21 madde ve dört alt boyuttan olu?an bir yap? sergilemektedir. Bu faktörler, yard?mc? hizmet personelinin görev tan?m?na özel hijyen gerekliliklerini yans?tmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dört faktör ve içerdi?i madde say?lar? ?unlard?r:

Hastaya Temas Öncesi (6 madde): Hastaya dokunmadan veya i?lem yapmadan önceki hijyen haz?rl?klar?n? kapsar.

Hastaya Temas Sonras? (6 madde): Hasta ile fiziksel temas?n ard?ndan gerçekle?tirilen hijyen i?lemlerini içerir.

Kan ve Vücut S?v?lar? ile Temas Riski (4 madde): ?drar, kan veya di?er vücut s?v?lar?yla temas potansiyeli olan i?lemlerden sonraki zorunlu hijyen uygulamalar?n? ölçer.

Hasta Çevresine Temas Sonras? (5 madde): Yatak çar?af? de?i?imi, komodin temizli?i gibi hasta yak?n çevresiyle temas sonras? hijyen uygulamalar?n? içerir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özel bir popülasyon için yeni bir psikometrik arac?n olu?turulmas?).

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (21 madde, 4 faktörlü yap?).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Yard?mc? Hizmet Personeli.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus).

Nüfus Detaylar?: Hastanelerde, kliniklerde veya uzun süreli bak?m merkezlerinde hasta bak?m?, temizlik ve destek hizmetlerinde görev yapan personel.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (0= hiç - 4= her zaman). Yüksek puanlar, el hijyeni kurallar?na yüksek uyum düzeyini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k personeli, hijyen uyumu, **hastane enfeksiyonlar?**, güvenirlik, geçerlik, el hijyeni.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: emelozerdogan@yahoo.com.tr

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (2014)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Emel Özerdo?an'?n yüksek lisans tezi (2014) kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Test Geli?tirme Y?l?: 2014

Kaynaklar

Özerdo?an, E. (2014). *Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve verilen e?itimin hijyen uyumuna etkisi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: yardimci-hizmet-personeli-el-hijyeni-uyum-olcegi-toad.pdf

Yard?mc? Hizmet Personeli El Hijyeni Uyum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 21 madde ve dört faktörden olu?maktad?r.

Hastaya temas sonras? (6m): Hastay? yatak içinde yukar? çekmek/ kald?rmak gerekirse çekme/kald?rma i?leminden sonra..

Hastaya temas öncesi (6m): Hastay? yatak içinde yukar? çekmek/ kald?rmak gerekirse çekme/kald?rma i?leminden önce...

Kan ve vücut s?v?lar? ile temas riski (4m): ?drar torbas?n? bo?altt?ktan ve de?i?tirdikten sonra...

Hasta çevresine temas sonras? (5m): Çar?af de?i?tirdikten sonra...

ARABPSYCHOLOGY.COM